

Körösvidék

független keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, II., Szent István-tér 18.
Telefon: 60, este és ünnepnap: 409.

Felolvasó szerkesztő:
MIGEND DEZSO

Ara hétköznap 10, vasárnap 16 fillér.
Előfiz.: 1/4 évre 7.20, 1 hónapra 2.50 P.
Postatakarékpénzt. csekk száma: 34.141.

Hallgatnak

Londonban és hallgatnak, mélyen hallgatnak Washingtonban is a szovjet-lengyel viszállyal kapcsolatban. Moszkva, mint ismeretes, megszakította a diplomáciai viszonyt a londoni emigráns lengyel kormánnyal. Az emigráns lengyel kormány moszkvai követe útrakészen áll, elhagyja Szovjetország fővárosát.

S mindezt Anglia és az Északamerikai Egyesült Államok szó nélkül nézik. Egyetlen szavuk sincs, a kisujjukat sem emelték fel a velük szövetséges emigráns lengyel kormány mellett. Türik, hogy a vörös Moszkva kénye-kedve szerint cselekedjék.

A lengyel-szovjet viszály nem újkeletű, régóta ott izzott már a látványos lengyel-szovjet szövetség és együttműködés hamuja alatt. Először akkor vált nyilvánvalóvá, hogy baj van az úgynevezett egyesült nemzetek együttműködésével, amikor a londoni emigráns lengyel kormány feje, Sikorszky azt a kívánságát fejezte ki, hogy Szovjetországba akar utazni az ottani lengyelek, lengyel hadifoglyok felkutatására. London és Washington lelkendezve verte akkor a nagydobot, s azzal kürtölte tele a világot, hogy ime, erős, szívélyes, bensőséges a szovjet-lengyel barátság s az egyesült nemzetek szorosán együttműködnek. Az angol-szászok nagy vásári lármájába aztán belebődült Moszkva hangja: nem adnak beutazási engedélyt Sikorszky számára. A vörös Kreml urai nem tartották szükségesnek, hogy megindokolják elhatározásukat. Ők tudták, hogy miért zárták le a sorompókat Sikorszky előtt. El akarták titkolni a világ előtt azokat a rémségeket, melyek azóta Szmolenszk környékén napvilágra kerültek!

Egyedül a katyni tömegsírban tízezer lengyel hadifogoly tiszt holttestét tárták fel.

A világ közvéleményét megdöbbenetette a bolsevista szörnyűség. Hiába hallgatott Moszkva, London és Washington, a bizonyítékokat sem elhallgatni, sem megcáfolni nem lehetett. A londoni lengyel emigráns kormány érthetően magyarázatot, felvilágosítást kért Moszkvától.

Moszkva válaszolt s válasza az volt, hogy megszakította a diplomáciai viszonyt a lengyel kormánnyal.

Micsoda gőg, elbizakodottság, durva erőszak árad Moszkva magatartásából!

Angliát fanyarul érintette Sztalin viselkedése, de Anglia mégis hallgat, pedig valaha azt hangoztatták, állították Londonban, hogy a Brit Birodalom Lengyelország védelmében fogott fegyvert.

Igy fest a lengyelek védelme Londonban!

Hallgatnak a lengyel nép állítóla-

gos szövetségesei túl a Csatornán és túl a Csendes-óceánon is. Némák lettek azok, akik eddig olyan sok hangzatos frázist mondtak az egyesült nemzetek összefogásáról. Megmeredt a nyelvük azoknak, akik eddig felmagasztalták a Szovjetet s el akar-

ták hitetni, hogy Moszkva a keresztény kultúrvilágért harcol.

Hallgatnak, mert érzik, hogy itt hiábavaló lenne minden szó, magyarázkodás, mosakodás. Nincs, nem lehet olyan hazugság, mellyel el le-

hetne ferdíteni, el lehetne homályosítani a tényeket.

A Szovjet újabb bizonyítékot adott igazi arcáról és ismét meggyőzött bennünket arról, hogy a keresztény Európának a végső győzelemig kell folytatnia a harcot ellene. Sz.

Sikeres ellentámadást hajtottak végre a tengelycsapatok Medjez el Bab és Pont du Fahst között

A német lángszóró harcokcsik rendkívül súlyos veszteséget okoztak az ellenségnek

Visszavonultak a brit csapatok

Zürich, április 29.

Ideérkezett jelentés szerint a tunéziai harcok egyik legfontosabb szakaszán, Medjez el Bab és Pont du Fahst között a tengelycsapatok rendkívül nagy és sikeres ellentámadást hajtottak végre. Arnim tábornok kőtelékei, jelentős páncélos és gyalogos erők, megtámadták a brit 1. hadsereg csapatait, amelyek kénytelenek

voltak több kilométerre visszavonulni.

Mint jelentik, a tengely ebben a harcban alkalmazta Afrikában először a lángszóró harcokcsikat, amelyek rendkívül súlyos veszteséget okoztak az ellenségnek.

A tunéziai harcok közepén szakaszán, Medjez el Bab és Tebourba között ekeseredett csata tombol. A francia csapatokat Pont du Fahst

ellen küldték támadásra. A város déli részében 36 órája folyik a nagy küzdelem.

Berlin, április 29.

Azzal a hivatalos megállapítással kapcsolatban, hogy az angol-szász szövetségesek támadásának lendülete két nap óta alábbhagyott, Berlinben megjegyzi, hogy újabb súlyos támadásokra lehet számítani.

Horvátország államvezetője látogatást tett Hitlernél

Ante Pavelics visszaérkezett a Führer főhadiszállásáról Zágrábba

Berlin, április 29.

A Német Távirati Iroda jelenti: A Führer főhadiszállásáról jelentik: A Führer április 27-én főhadiszállásán látogatón fogadta dr Ante Pavelicset, a horvát független állam államvezetőjét.

A Führer megbeszéléseket folytatott a Poglavnikkal, a bolsevizmus és az angol-amerikai plutokráciák ellen a tengelyhatalmak által közösen viselt harcok politikai és katonai helyzetéről. A megbeszélések, amelyek Ribbentrop birodalmi külügyminiszter és dr Budak horvát külügyminiszter, valamint Keitel vezértábornagy és Begio tábornok is részt vett, annak a szívélyes egyetértésnek és barátságának a szellemében

folytak, amelyet a Birodalom az ifjú horvát állam és a vitéz horvát nép iránt érez. Dr Pavelics kifejezésre juttatta a horvát népnek azt az elkövettségét, hogy a tengelyhatalmak oldalán megvédi a független Horvátország szabadságát és minden erejét latbaveti abból a célból, hogy a hármasszövetség hatalmai megalkuvás nélküli győzelmet arassanak a közös ellenségeken.

A Führer főhadiszállásán lefolyt találkozón résztvett Kasche zágrábi német követ és Glaise-Horstenaus német meghatalmazott tábornok is.

Zágráb, április 29.

Mint hivatalosan jelentik, Ante Pavelics, a Poglavnik szerdán délután

visszaérkezett Zágrábba. Hazaérkezése után nyomban összehívta a kormány tagjait és minisztertanácsot tartott velük.

Berlin, április 29.

A Német Távirati Iroda jelenti: A Führernek és a horvát államvezetőnek a megbeszélések során alkalmas volt beható eszmecsere folytatnia minden katonai és politikai kérdésről, mely a két nép összetartásából a tengelynek a bolsevizmus és a vele szövetséges angol-szász-plutokrata hatalmak elleni harca keretében adódik. A találkozó során megerősödött a két nép közötti szívélyes barátság, mellyel a végső győzelemig folytatják a harcot a közös ellenség ellen.

Az Országos Művészeti és Irodalmi Tanács alá kerül a magyar filmművészet és színművészet

Budapesten, az Andrássy-úti Kisműcsarnok helyiségében szűkelt az Országos Irodalmi és Művészeti Tanács, amely 1936-ban kezdte meg működését. Törvény szerinti feladata, hogy a kormány felhívására irodalmi és művészeti kérdésekről véleményt mond, javaslatokat tesz és a művészeti és irodalmi természetű kormányhatósági intézkedések végrehajtásában intézkedik. A Tanács tagjai a Tudományos Akadémia, a székesfőváros, az egyetemek és más irodalmi és művészeti intézmények vezetőin kívül 80 kinevezett személyiség a magyar kulturális élet kiemelkedő egyéniségei közül. Az elnököt a Kormányzó nevezi ki hat esztendőre. Jelenleg ezt a tisztséget Tasnádi Nagy András titkos tanácsos, az országgyűlés képviselőházának elnöke tölti be.

Az Irodalmi és Művészeti Tanács munkája és munkaköre egyre szélesedik. Igen sokféle és szerteágazó irányban fejt ki tevékenységét. A Tanács keretein belül különböző szaktanácsok működnek. Az irodalmi szaktanács az irodalmi élet jelenségeit kíséri figyelemmel és részt vesz az irodalmi díjak odaítélésében. Általában szakvéleményeket ad a kormányzati hatóságoknak irodalmi kérdésekben. A képzőművészeti tennivalók között legjelentősebb a Tanács működése azzal, hogy a közületek által és köztereken felállítandó szobrok elbírálásában részt vesz. Az állami kép- és szoborvásárlások a Tanács javaslata alapján történnek. Külön bizottság foglalkozik a bel- és külföldi képzőművészeti kiállítások előkészítésével. A hősi emlékművek és országzászlók elbírálása is a Tanács feladata. Városrendezési pályázatok, történeti kiállítások és előadások rendezésében is részt vesz. Ezenkívül a magyar bélyegek zsűrijében is képviselteti magát. Hasonlóan fontos feladatokat végeznek a különböző szaktanácsok iparművészeti, népművészeti és zeneművészeti téren is.

Az említett szaktanácsokon kívül most újabb két szaktanács alakul s ezzel jelentősen bővül a Tanács hatásköre. Színművészeti és filmművészeti tanács van alakulóban és a jelenleg miniszteri biztos vezetése alatt működő kamarák a közeljövőben szintén a Tanács felügyeleti hatósága alá kerülnek.

A Tanács igen jelentős feladata az országosan ismert művészeti hetek rendezése is. A művészeti hetek célja, hogy az ország más-más kulturális központjában néhány hétre olyan művészeti eseményeket (kiállítás, hangverseny, előadás) rendezzen, amelyeken az ország legnevesebb művészei szerepelnek.

A Tanács a jelenleg Németországban körutazó jelenkori magyar festészet kiállítását rendezte, amelynek eddig Berlinben, Drezdában és Boroszlóban volt igen nagy sikere. A következő művészi heteket a Székelyföld városaiban rendezik, több hónapra terjedő műsorral.

Utálovnyos munkások bakancs érkezett a Körösvidék-boltba!

Német harcirepülőgépek támadása több angol helység ellen

Berlin, április 29.

A Német Távírási Iroda jelenti: Német harcirepülőgépek rajtaütöttek több dél-angliai és délkeletangliai helységen. A ledobott nagyméretű bombák a célpontokban nagy tüzet okoztak.

Ellenséges gépek Németország északnyugati részének tengerpartvidéke és Kelet-Poroszország ellen intéztek támadást. Nyolc többmotoros

ellenséges gépet lelőttek a németek. Róma, április 29.

Az olasz sajtó felhaborodva ír a Grosseto ellen intézett amerikai légitámadásról. A támadásnak 145 halottja és 268 sebesültje van. Az áldozatok legnagyobb része asszony és gyermek. A lapok kiemelik, hogy az amerikaiak előre megfontoltan, hideg számíttással géppuskával lötték le áldozataikat.

Török lap cikke Magyarországról kormányzójáról

Istanbul, április 29.

Az »Istanbouk« című franciayelvű török napilap egyik legutóbbi számában kiemelkedő helyen hosszú cikket szentel Magyarország kormányzójának.

Megállapítja a cikk, hogy a 20 esztendő országias gyümölcseként a magyar államfő és népe között rendkívül bensőséges kapcsolatok keletkeztek: Magyarország, az egész magyar nemzet a tisztelet, hála, bizalom és szeretet minden melegével fordul a Főméltóságú úr magas személye felé.

»Magyarország kormányzója és népe között — írja a lap — olyan meghitt közösség áll fenn, amelynek harmónikus kialakulásához oly bátor és nemes faj kellett, mint a magyar és oly bölcs és igazságos és emberséges férfiú, mint aminő Horthy Miklós. A tisztelet, amellyel a

magyar nép kormányzóját övezi, hasonlít ahhoz, amivel a családfőt gyermekei veszik körül. Kevés államfő nyerte meg ilyen rövid idő alatt népének teljes bizalmát.«

Kegyelttel idézi ezután a török lap a keleti fronton hősi halált halt kormányzóhelyettes emlékét, akit az egész Magyarország, mint nemzeti hőst siratott meg.

A tisztelet és nagybecsülés hangján emlékezik meg a török lap a főméltóságú asszonyról, aki mint hitves, édesanya osztozik férjének gondjaiban és súlyos fájdalmaiban. »Végtelen jószágát — írja a lap — annak a szociális munkának szenteli, amely ma nevét viseli, megerősítve ezzel a maga részéről is azokat az immár eltephetetlen szálakat, amelyek a magyar népet a Horthy-családdal fűzik.«

Ülést tartott a képviselőház

Budapest, április 29.

A Magyar Távírási Iroda jelenti: A Képviselőház ma délelőtt ülést tartott. Az ülés iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg. Az elnök Török Tibor bejelentése után Szinyei Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter benyújtotta a kántortartói fizetést kiegészítő államsegélyek szá-

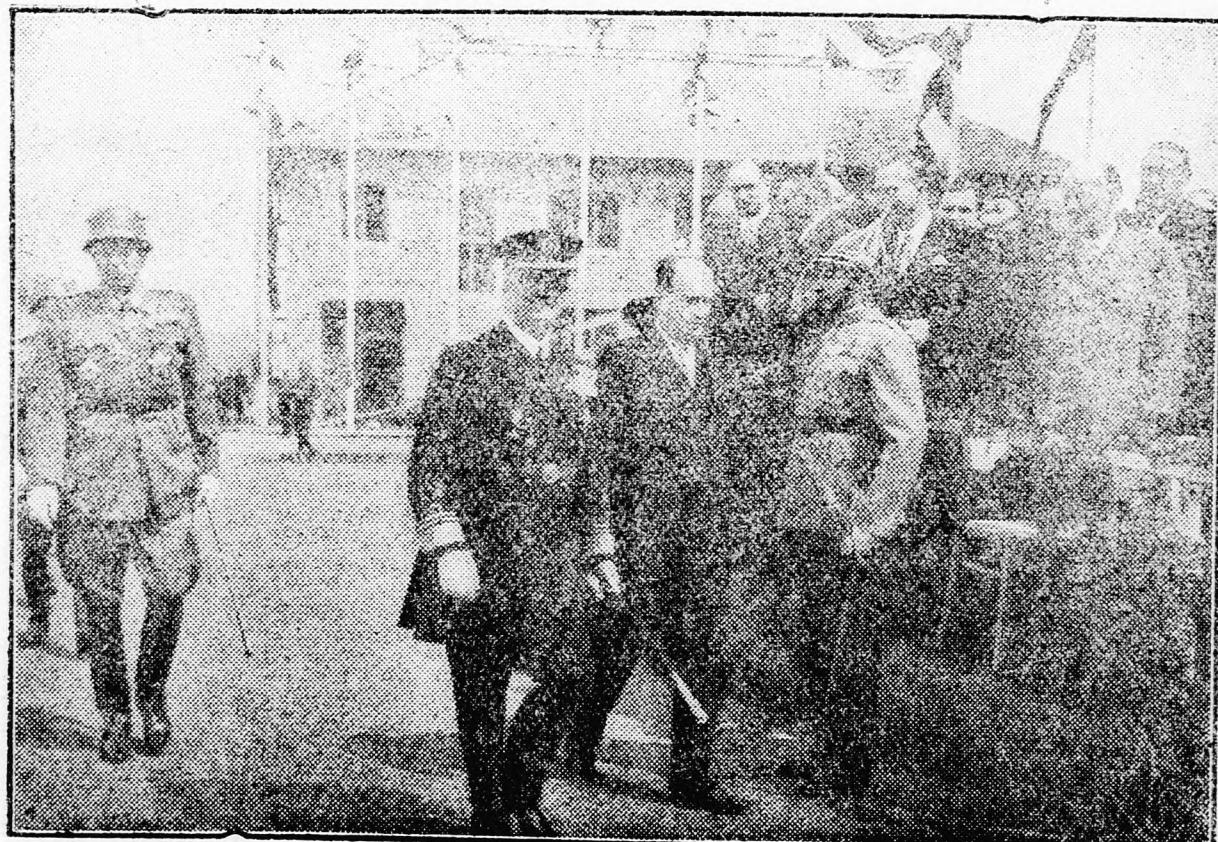
bályozásáról szóló törvényjavaslatot. Ezután a Ház több kisebb törvényjavaslatot tárgyalt, majd báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter nyújtotta be az állatorvosok államosításáról és az állategészségügyi törvény módosításáról szóló törvényjavaslatot.

Május 3-án rendkívüli közgyűlést tart Békéscsaba város képviselőtestülete

Vitéz Jánossy Gyula m. kir. kormányfőtanácsos, polgármester május 3-án, hétfő délután 3 órára rendkívüli közgyűlésre hívta össze Békéscsaba város képviselőtestületét. A

városi képviselőtestület rendkívüli közgyűlésének tárgysorozatot most állítják össze.

Az állandó választmány május 1-én, szombaton tart ülést.

Kormányzó urunk báró Bánffy miniszter és vitéz Bélyi altábornagy kíséretében megérkezik Szolnokra a Horthy István emlékműpélyre

Angol záróléggömböket fogtak el Svédországban

Stockholm, április 29. Mint a Svéd Távírási Iroda jelenti, Biildal közelében megtaláltak egy angol záróléggömböt, amely előzőleg több táv-léggömböt és villamosvilágítási vezetéket szétrombolt. A záróléggömböt a svéd katonai hatóságok lefogták. Egy másik záróléggömb hűtőn a középsvédországi Skoestétől északkeletre 30 kilométernyire, a Weitem-től nyugatra szállt földre. A léggömb magasfeszültségű villamosvezetékbe ütközött és elégett.

Magyar hősök

A Kolybelka mellett végrehajtott vállalkozásban tüntette ki magát halálmegvető bátorságával és fáradhatatlan tetterejével Szalai Sándor szakaszvezető.

1942 december 13-án egy válogatott katonából álló honvédkötelék hajtott végre felderítő- és romboló-vállalkozást az ellenséges kiserőrendszer ellen. Szalai Sándor a vállalkozásban mint rohamjárőr-paranesnok vett részt. Az ellenséges védőövezet megközelítése után halálmegvető bátorsággal vetette rá magát járőre élén az erődönél föld-erődre. Rajával négy erődöt robbantott fel és több foglyot ejtett. Eközben maga is megsebesült, de hallani sem akart arról, hogy kivonják a harcából. Hanem bátran és vitézül küzdött tovább, egészen a vállalkozás befejeztéig, amivel minden időkre emlékeztető példát adott alárendeltjeinek. Megállapítható, hogy Szalai szakaszvezető hősiessége és nemes példamutatása jelentősen hozzájárult a vállalkozás sikeréhez.

Hogyan alakult az USA behozatala és kivitele 1942-ben?

Zürichből jelentik: Az északamerikai kereskedelmi minisztérium nemrégiben közzétett jelentése szerint a tengelyhatalmak búvárhajóháborúja az Egyesült Államok behozatalának súlyos károkat okozott, mert 1942-ben 18 százalékkal volt kevesebb, mint 1941-ben. A kivitel viszont a bérlet- és kölcsönrendszerű anyaggal együtt kerekén 50 százalékkal emelkedett. A kivitel emelkedésének nagy része azonban az előállítás költségei drágulására vezethető vissza. Az USA 1942. évi kivitelének teljes értéke 7826 millió dollár, míg a bevételé 2743 millió dollár, tehát 5083 millió dollár kiviteli felesleg mutatkozik. 1941-ben a kivitel 5147 milliót, a bevétel pedig 3445 milliót tett ki, vagyis a kivitel feleslege csak 1702 dollár volt. Habár az egyes államokból behozott árukról semmiféle számszerű adatot nem közöltek, bizonyosra vehető, hogy az 1942 évi feltűnően kevés behozatalt a hajóterhiány okozta. Nagy nehézségekbe ütközött elhozni a kávé Braziliából, a banánt Középamerikából, a cukrot Kubából, a bőrt és lenmagot Argentínából, a kakaót Ecuadorból és a petróleumot Venezuelából, miután az ellenséges búvárhajók annyi teherhajót elsüllyesztettek. Az 1942. évi kiviteli számokkal kapcsolatban még megjegyezzük, hogy az amerikai területen kívül állomásozó USA-katonaság részére történt szállításokat nem vették bele ezekbe a számokba.

Egy haditudósító naplójából

Tűzkeresztség a keleti arcvonalon

Először a tűzben...! Vajjon, milyen lesz? Ez a kérdés motoszkál mindnyájunk fejében, akik az arcvonalra indulunk. Aztán egy szép napon mindenki leugrik az autóról, hirtelen dörgést, füttyülést, meg kiáltozást hallunk. Máris benne vagyunk. Így volt nálunk — így volt biztosan máshol is.

A kocsirol leugorva valóság lett a várakozásból. Aha — gondolja mindnyájunk — ez az tehát! És teszi, amit beléneveltek, vagy amit az ösztöne sug. Egyszerre minden furesa. Látom, hogy cuppanós fekete sárban járok valami ösvényen, látom, hogy előttem a puskát megint keresztbe akasztják, végül néhány fedezéket pillantok meg. A szakaszvezetőnk eltűnik az egyik zsákkal takart bejáratban. Kis idő múlva megjelenik ugyanott egy tisztú sapka. A parancsnok jól szemügyre vesz minket. Nem sokat tekintőriáznak az üdvözléssel. Egy pillantás az ember szemébe és máris szól a parancs: »Ebből az irányból szeretne a muszka az erdőn átészúzni. Gépfegyverekkel állásba oda előre, őrszemek ide. Vigyázzni, ha egyesek át akarnak törni!« Már is int egy tizedes és én vele megyek.

Nemsokára egy gránátölcserben tékszünk a tisztás szélén. A csillogó zöld bokrok felé figyelünk. Mellettem egy »idevalósi« másik irányba néz. A levegőben mindenféle zörög hallatszik. Tapasztalatlan fülem megpróbálja kivenni, hogy honnan lönek, de nem sok sikerrel. A szemem mindenáron látni akar valamit, de még a füstöl sem mozog. Halkan kérdezek ezt, meg azt és szinte örül a szívem, mikor az »örög« felelet helyett azt mondja: »Mi újság odahaza?« Na, gondolom, ez aztán nyugalom és egyszerre nekem is sokkal csöndesebbnek tűnik a helyzet.

Egyszer csak ott térdel a parancsnok mellettem. »Tiszta a helyzet megint, vigyetek előre löszert!« Löszert, megye előre, ismét új fogalmak. Agakkal fedett raktársátor előtt gyülekezünk, két nehéz csomagot nyomnak a markunkba, kisebbeket a zsebünkbe és valaki máris elkiabálja magát: »Utánam!« Az utunk völgyön vezet keresztül. Morgást hallok: »Ellenség jobbra.« Bokortól bokorig ugrunk, közben állandóan jobbra nézz! — mint a diszmenetnél. Semmi se történik. Lenn a völgyben aztán már nem kell lehajolni a furesán szétvágott fák között. Rengeteg megsemmisített szovjet hadianyag fekszik szerteszét. A hegyoldalban egész sor sötét lyuk, az egyikből szürke alak bukik elő, alig látni rajta a rangjelzést. Egész elől vagyunk a tűzvonalon.

Futóárokban haladunk előre. Itt-ott szétvágik, mely bejáratokban végződik. Oldalt egy katona hátát és sisakját látuk, vállánál a gépfegyver. »Az őrhelyen semmi új! Ott a bokorban mozgolódás!« És máris szól a gép: ratatata... ratata... csillogó szalagok kigyóznak a gépbe.

A tűzéréség lövedékei fejünk felett üvöltének, aig száz méterre tőlünk csapódnak le. Nyugodtan áll a katona a földhányás mögött. Nekem dobog a szívem: tűzkeresztség... A füstből először ordítás hallatszik, majd olajbarna alakok tűnek elő, akiket rögtön puskánk végére vezetünk.

Aztán hirtelen csönd lesz, különös

csönd. Mi jön most? Ez még zavaróbb, mint a dörgés az előbb. Körülnézek. Az egyik cigarettát vesz a szájába, a másik tűzre vár. Valaki

meg papírt vesz elő, a tusára fekteti és tovább írja a levelét. Valóban csönd lett!

Az első nap tűzvarázsa még néhányszor jelentkezett. Tizenkét órát feküdtünk az első vonalban. A hadijelentésben egy szó sem volt rólunk. Máshol fontosabb események voltak. Ez a nap csak nekem volt fontos...

(TEK.)

Vasárnap ünnepli meg fennállásának 30-ik évfordulóját az Aurora Kör

A békéscsabai Aurora Kör május 2-án, vasárnap ünnepli meg fennállásának 30-ik évfordulóját. Ezen alkalommal jubileumi előadást tart a Kör, délután 5 órai kezdettel a Városi Színházban. Vitéz Bankó András, a Kör elnöke nyitja meg a jubileumi előadást, melynek szereplői a következők: Hajdú Mihály, vitéz Pongrácz István, Balogh Ferenc, Jeney Kára, Harkay Vilmos, Leel Ösy

László, Réthy István, dr. Südy Ernő, az Erzsébethelyi Földmunkás Dalegylet, az Erzsébethelyi Dalegylet, a Lorántffy Zsuzsanna leánygimnázium énekkara, a MÁV Dalárda, a Munkás Dalárda és a Szent László utcai áll. el. népi szola gyermekközsége.

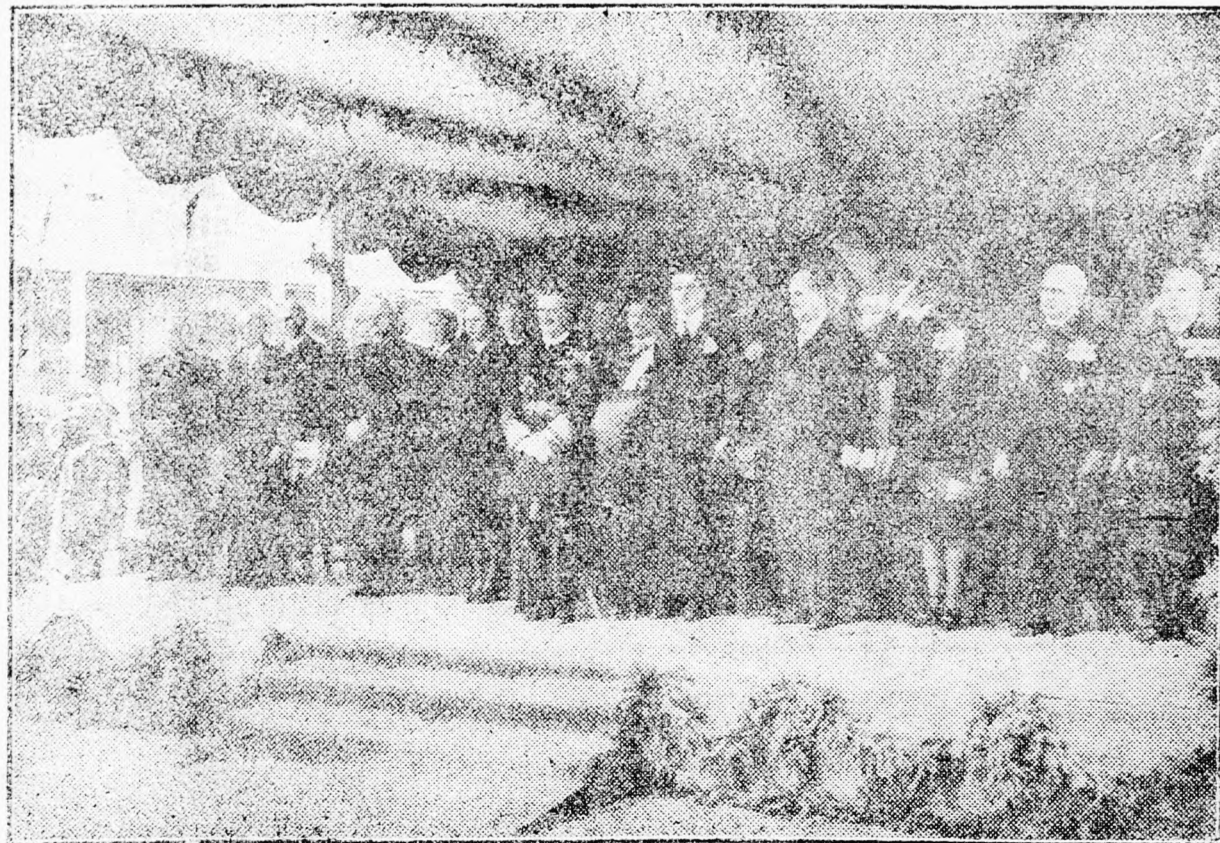
A nagy érdeklődéssel várt előadásra jegyeket a »Kultúra« könyvkereskedésben lehet előjegyezni.

Beliczey Miklósné meglátogatta a békéscsabai Bajtársi Szolgálatot és a Hadigondozási Szolgálatot

A Bajtársi Szolgálat és a Hadigondozási Szolgálat békésvármegyei vezetője Beliczey Miklósné, vármegyéni közszereplőben álló főispánjának hitvese, aki példaadó lelkesedéssel, farságot nem ismerő odaadással, ügybuzgalommal látja el fontos hivatását. A közelmúlt napokban Beliczey Miklósné körürra indult a vármegyében, hogy minden város és község Bajtársi Szolgálatát és Hadigondozási Szolgálatát meglátogassa. Vármegyei körúrra során szerdán délelőtt Békéscsabára érkezett a főispán hitvese. Látogatása alkalmából délelőtt fél 12 órára értekezletre hívták össze a városháza dísztermébe mindazokat, akik városunkban résztvesznek a Bajtársi Szolgálat és a Hadi-

gondozási Szolgálat nemzeti szempontból jelentős munkájában.

Beliczey Miklósné, aki Havár Lajos dr. vármegyei ásvaszéki elnök kíséretében jelent meg az értekezleten, részletesen tájékozódott a békéscsabai Bajtársi Szolgálat és a Hadigondozási Szolgálat eredményes tevékenységéről. Felvilágosítást kért a felmerülő nehézségekről, kívánságokról, hogy az esetleges balok orvoslása és a jogos kérelmek teljesítése érdekében megtehesse a szükséges lépéseket. A főispánné ismertette az értekezlet résztvevőit előtt azokat az általános elveket, melyek irányadók a Bajtársi Szolgálat és a Hadigondozási Szolgálat munkájában, majd átnézte a nyilván-

Kormányzó urunk és családja és a kormány tagjai a szolnoki Horthy István emlékműnél

ASPIRIN

csak Bayer KERESZTES

TABLETTAKBAN

valódi! MAGYAR GYÁRTÁS

fartást és nagy figyelemmel hallgatta meg a békéscsabai Bajtársi Szolgálat és Hadigondozási Szolgálat kifejtett munkájáról szóló jelentést. Beliczey Miklósné örömmel állapította meg a jelentésből is, hogy mint azt remélte és biztosra vette, a békéscsabai Bajtársi Szolgálat és Hadigondozási Szolgálat példásan működik, tökéletesen megfelel feladatának, ami elsősorban a lelkes, hivatásuk magaslátán álló vezető érdeme.

Mint értesülünk, Beliczey Miklósné a békéscsabai látogatás után továbbfolytatja vármegyei körúrrát, melynek során valamennyi község Bajtársi Szolgálatát és Hadigondozási Szolgálatát meglátogatja.

Flottatámaszpont lett Robinson szigete

Santiago de Chile, április 29. A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelent: A Pillar-foktól keletre, vitoráson tizenöt napi távolságra van a C endes óceánban Juan Fernandez szigete, amelyet a tengerészek ma is Robinson-szigetnek neveznek. A szigetet a chilei kormány búvárnaszád-és repülőtámaszpontként építette ki, de azért ma is őrsi Selkirk matróz emlékére, akinek kalandja alapján D. f. világhírű Robinson regényét megírta. A sziget legmagasabb hegyén obszervatórium van, amelynek kapuján a következő felirat olvasható:

„Alexander Selkirk tengerész emlékére, aki 1704-ben itt, mint a Cinque Ports vitorláshajó hajótöröttje partraszállt, majd négy és fél évi magányossága után a Duke vitorláshajóval újra eltávozott és 1721-ben mint a Weymouth nevű hajó hadnagya halt meg 47 éves korában.”

A barlang, a melyben Selkirk élt, annak az öbölnek bejáratánál látható, amelyet ma is Robinson-öbölnek neveznek. A sziget egészen a múlt század végéig lakatlan volt, amíg Manuel Carozza portugál világbíró meg nem telepedett rajta. 1896-ban néhány más délamerikai telepes is jött a szigetre és »Robinson« magányos lakhelye azóta már forga mas kikötő lett, különösen amióta katonai célokra használják.

— Ezen a héten a Varga és a Szeberényi gyógyszerész tart éjjeli szolgálatot.

HÍREK

— Ma temetik el báró Láng Boldizsárt. Báró Láng Boldizsár titkos tanácsos, a felsőház tagja kedden meghalt. Fényes katonai pályát futott be s mint nyugalmazott altábornagy került a képviselőházba. Sok éven át volt elnöke a külügyi bizottságnak és az interparlamentális unió magyar tagozatának is. A politikai és társadalmi körökben rendkívül népszerű báró Láng Boldizsárt mindenütt a legnagyobb szeretettel és tisztelettel vették körül. Temetése április 29-én, csütörtökön délután lesz a Farkasréti-temető halottasházából.

— Franco aranybányát kapott ajándékba egy munkástól. Madridból jelentik: A spanyol ország Gata hegységben Caoeres közelében egy aranyosó rendkívül gazdag aranybányát fedezett fel. Először a hegyből eredő folyócskából aranyat mosott, majd egy napon a folyó forrásvidékén gazdag aranytartalmú kvarcérteget fedezett fel. A ki hívott szakértők rögtön ajánlatot tettek a munkásnak, hogy tőkéjükkel hozzájárulnak a bánya kiaknázásához. A munkás azonban így válaszolt: „Ez az arany Spanyolországé és ezennel a Caudillonak ajándékozom”. Az aranybányát Francoról nevezték el és megkezdték kiaknázását.

— Hatmillió nő dolgozik az amerikai hadiiparban. Stockholmól jelentik: A legutóbbi washingtoni jelentések szerint az idén négy és félmillió nőt állítanak be a hadiiparba. Minthogy tavaly már másfél millió nőt foglalkoztattak, ezzel az északamerikai hadiiparban dolgozó nők száma összesen hatmillióra emelkedik.

— A Hajdúszoboszlói Gyógyfürdő ma már európai hírű. Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium, strandfürdő, hullámfürdő. Páratlanul eredményes fürdő-, ivó- és belélegzőkúrák. A »Szoboszlói Gyógyvíz« és a szénsavval telített »Hajdúvíz« mindenütt kapható. A fürdőt Hajdúszoboszló 73 és 78 fokos hévízei táplálják. 3000 liter forróvíz percenként. Magyar- és németnyelvű ismeretével készséggel szolgál a fürdő igazgatósága.

Vásároljon a Körösvidék-boltban!

— Halálos családi tragédia Máriagyúdon. A baranyamegyei Máriagyúd községben Schwartz István hatvanéves gazda revolverrel agyonlőtte vejét, Ringeisen Márton gazdálkodót. A gazda és vő között már régebb keletű volt a harag és gyakran került szóváltásra a dolog. Ez történt a végzetes napon is, amikor Schwartz István előrántotta fegyverét és kétszer rálőtt vejére. Ringeisen összeesett és mire a mentők megérkeztek, meghalt. Schwartzot a csendőrség őrizetbe vette.

— Kegyelmet kapott egy halálraítélt. A miskolci rögtönítélt bíróság az elmúlt héten Bóta Pált betöréses lopásért halálra ítélte. A halálos ítéletet kormányzói kegyelemmel életfogytig tartó fegyházra változtatták át.

— Minden háztartás tegye félre a rongy-, ócskavas-, fém- és gumihulladékot, melyet a levették összegyűjtenek!

A közszolgálati alkalmazott is kérhet házassági kölcsönt?

Minthogy a házassági kölcsönről szóló rendelkezések végrehajtása során többször felmerült az a kérdés, hogy közszolgálati alkalmazottak részére folyósítható-e házassági kölcsön s ha igen, milyen mértékben, az Országos Szociális Felügyelőség szükségesnek tartotta, hogy egyöntetű eljárás biztosítása céljából megfélemlően tájékoztassa az alispánokat és polgármestereket.

E tájékoztató szerint a fizetési osztályba sorozott közszolgálati alkalmazottak feleségük után családi pótlékot, gyermekeik után születési segélyt, majd családi pótlékot kapnak.

Házasságkötésük alkalmával módjukban áll fizetési előleget, öt évi szolgálat esetén pedig a Pénzügyi Központ kölcsönét igénybevenniük.

A házassági kölcsön célja a házasság lehetővé tétele azok számára, akik a családalapítás hoz szükséges butorok és egyéb felszerelési tárgyak beszerzését,

illetve a család önálló megélhetésének megalapozását különben elérni nem tudnak.

Mindezeknek figyelembevételével a rendszeresített állásban lévő fizetési osztályba sorozott közszolgálati alkalmazottak — a különösen méltánylást érdemlő eseteket kivéve — nem számíthatnak a házassági kölcsönben részesíthető népréteg tagjai közé. A különös méltánylást érdemlő esetekben is az Országos Szociális felügyelőség előzetes hozzájárulását ki kell kérni. Ez a rendelkezés nem érinti a fizetési osztályba nem sorozott, kezdő állásban lévő és nyugdíjgennyel nem bíró alkalmazottakat (pl. díjnok, közlési kishíró, altiszt, stb.) Ők tehát kérhetnek házassági kölcsönt.

A hivatalos tájékoztató szerint a fentiek vonatkoznak azokra a magánalkalmazottakra is, akik családi pótlékot és születési segélyt élveznek.

Miniszteri rendelet a kötelező áruszámlázásról és a kirakati árak feltüntetéséről

Fontos kereskedelemügyi miniszteri rendelet jelent meg a hivatalos lapban, amely előírja, hogy a tovább-eladásra árusító kereskedők az általuk kiszolgáltató áruról számlát kötelesek adni. Ha az eladási ár a 200 pengőt nem haladja meg, a kereskedő, vagy az iparos, csak a továbbárusító kívánságára köteles jegyzéket, vagy számlát adni. Minden árucikken fel kell tüntetni a szakszerű megjelölést, minőséget és a különböző hatósági meghatározásokat. Az ilyen számlát a tovább-eladó három évig köteles megőrizni, a számla- vagy jegyzékmásolatokat pedig ugyancsak három évig köteles a kereskedő is megtartani, hogy az ellenőrzés bármikor megtörténhessen. Az áruszámlázási kötelezettség nem terjed ki a szikvízkészítő, serfőző, jéggyártó és sütőipari termékekre, a tej- és tejtermékekre, ásványvíz, faszén és élesztő eladására.

A fogyasztóköröztség részére történő eladás esetén a rendelet előírja, hogy az elárusítás céljára szolgáló üzlethelyiségben lévő árakat az eladási ár megjelölésével kell el látni. A kirakatban elhelyezett árak eladási árát fel kell tüntetni. Az árak csak fogyasztói árak lehetnek. Feltüntetéstük olyan módon kötelező, hogy azt a kirakat szemlélője elolvashassa. A kirakati árhoz semmiféle felárat nem lehet hozzászámítani. A rendelet a továbbiakban részletesen meghatározza, hogy milyen rögzített módon kell az árucikkek árjelzőit elhelyezni s lehetővé teszi, hogy a kirakatokban elhelyezett árucikkek árát csoportosan is feltüntethessék a kereskedők. Ez úgy történik, hogy egyes árucikkeket számmal, vagy egyéb jelzéssel látnak el, az árat pedig a számjegyre, vagy más jelzésre való utalással a kirakatban

szembetűnő módon elhelyezett árlap tünteti fel.

Nem vonatkozik a fenti intézkedés a malomiparra, a fűrészfűzetre, a falemezeket, ládákat, fagyapótot előállító üzemekre, az épületfa, tűzelőanyag és építőanyag kereskedésekre, az órásiparra, ékszerkereskedésekre, kézimunkakereskedésekre, virágkereskedésekre, készbőr- és nyersbőrkereskedésekre, a pipereüzletekre, az üveg-, porcellán- és kerámiakereskedésekre, a vasáru- dákra, gépa/katrészkereskedésekre, továbbá a rádiókereskedésekre, ha rádióalkatrészekről van szó és villamosági cikkek árusítására, ha csak villanyyszerelési cikkekkel árusítanak.

A rendelet, amely szigorú büntetéseket helyez kilátásba az intézkedések megszegőinek, május 28-án lépett hatályba.

A Tenno születésnapját ünnepli Japán

Tokió, április 29.

Japán ma ünnepli a Tenno 42 ik születésnapját Birodalomszerte méltó módon tartják meg az ünnepségeket, de az idő komolyságára való tekintettel költéséges ünnepségeket sehol sem tartanak.

— A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szege den május 8-án délután 3 órakor a szege di felső ipariskolában lesznek. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. iparfelügyelőséghez (Szentháromság-u. 6/a.) küldendők.

ÁRPÁD Filmszínház

Előadások: Hétköznap fél 6, fél 8, vasárnap fél 2, fél 4, fél 6, fél 8 órakor.

Csütörtök, péntek — Mester-film:

KÉSO

Az évad legnagyobb költségű készült filmje! Bulla Elma, Muráti Lili, Javor, Sárdy

* Békéscsaba gyógyszerárjai, belügyminiszteri rendelet alapján, ez év május elsejétől fogva, minden délután 1 órától fél 3 óráig zárva tartanak. Ezen idő alatt a sürgősen szükséges gyógyszert a szolgálatos gyógyszerárak szolgáltatják ki.

— Felborult a lóré. Egy orosházi tanyai asszony hétfőn látogatás ment az egyik csorvási majorba az édesanyjához. A majorban felültek az egyik lövönatású lóréba. A ló valamitől megijedt, a lóré felborult, az orosházi asszony is kiesett a többi utassal együtt a lóréból és olyan szerencsétlenül zuhant a földre, hogy a bokáján nyílt törést szenvedett. A majorbeliek orvoshoz vitték, aki a gyulai kórházba szállította a sérült asszonyt.

— Tengeri moszat mint élelmiszer? Oslóból jelentik: A tengeri moszatból már évek óta készítenek takarmányt és ragasztóanyagot. Most Emil Öy, a stavangeri konzervipari laboratórium vegyész-mérnöke azt ajánlja, hogy a tengeri moszatot élelmiszernek is fel lehetne használni. A mérnök eredményesen bevált japán tapasztalatokra hivatkozik. A tengeri moszatnak állítólag sok betegségre is gyógyító hatása van. A hosszú tengerparttal rendelkező Norvégiának tehát meg kell ragadnia az alkalmat — mondja Emil Öy —, hogy a mostanáig alig kihasznált rengeteg tengeri moszatot a közellátás szempontjából értékesítse.

SPORT

Játékvezetőküldés

A vasárnap sorra kerülő labdarúgómérkőzéseket a következő játékvezetők vezetik:

- CsAK—Törökvs NB II. Virág,
- B. MAV—Zombori TE NB III. Hazai,
- N. MAV—GyAC Szepevár,
- NAC II.—Gyulai LE Barta,
- CsAK II.—GyTE II. Sík,
- B. MAV II.—Batonyai Levente Tokai,
- B. Hunyadi—Rokka Györi,
- GyTE—OMTK Szabados,
- GyAC II.—Törökvs II. Hőgye,
- KoTE—MSE Kovan,
- KoTEII—CsSK Szamosvölgyi M,
- BISE—GyTK dr Magyar,
- NSC—Sz Turul Szamosvölgyi J,
- Nszalontai LE—Endrődi LE Szamosvölgyi J,
- Sz Turul II.—Nszénási Levente Vranka,
- Mtúri LE—MTE II. Imre,
- Orosházi LE—B. Hunyadi II. Krauszpé,
- Bcs kereskedelmi iskola—Sarkadi LE Tóth I

Apróhirdetések

Hirdetéseket délután 1 óráig, szombaton délt 12 óráig vesz fel a kiadóhivatal. Apróhirdetési díj a feladaskor készpénzben fizetendő. Cím a kiadóban lévő hirdetésekre vidékieknek csak választékos ellenében válaszolhatunk. Jelzés levelek leadásakor a kiadóhivatalban 20 fillér bélyegdíj fizetendő.

Főzőmindenest keresek elsejére. Gereyné, Apponyi-utca 2/A. II. em.

Betonkőadat keresek megvételre. Cím a kiadóban.

Egyedülálló úr háztartását vállalja 30 éves megbízható nő. Vidékre is elme gyek. Cím a kiadóban.

Mézmadrag! Májusban vetendő! Többször kaszálható, dús táplálékező, többretden használható növény. Kapható Iránvi-u ca 8 sz. alatt.

Vállalkozó szellemű urak és hölgyek óriási keresethez jutnak akvizíció munkával. Cím a kiadóban.